

Voorstel voor Digitaal Onderwijs – Goed Geregeld ingediend bij Nationaal Groeifonds

Het voorstel Digitaal Onderwijs – Goed Geregeld betreft een publiek-privaat programma, waarin een afsprakenstelsel wordt ontwikkeld voor de leermiddelenketen en waarin een herontwerp van de leermiddelenketen wordt ontwikkeld en geïmplementeerd. Het doel van het afsprakenstelsel is heldere afspraken te maken tussen scholen en leveranciers enerzijds en leveranciers onderling anderzijds, waarmee een veilige en efficiënte leermiddelenketen wordt gewaarborgd. Het herontwerp ziet toe op een leermiddelenketen die meer flexibiliteit in het gebruik van leermiddelen mogelijk maakt en die afhankelijkheden in de keten zoveel mogelijk tegengaat.

Het Groeifonds is bedoeld om met eenmalige investeringen een duurzame groeispromg te maken in verschillende maatschappelijke domeinen die van invloed zijn op het Nederlands verdienvermogen. Het onderwijs is aangemerkt als één van deze maatschappelijke domeinen.

In het Groeifondsdossier maakt de VO-raad zich hard voor investeringen die aansluiten op de agenda van de sector, omdat we ervan overtuigd zijn dat daarmee de grote vraagstukken in onze sector worden aangepakt en innovatie wordt gestimuleerd. Op vraagstukken als dalende resultaten, dalende leerlingmotivatie, hoge werkdruk, het lerarentekort, thuiszittersproblematiek en leerlingdalingen moeten passende antwoorden worden gevonden. Het instrument van eenmalige investeringen uit het Groeifonds is niet het panacee waarmee deze problemen verdwijnen, maar het Groeifonds kan wel zorgen voor deeloplossingen of een vliegwielen zijn richting structurele oplossingen.

De VO-raad ijvert voor het zoeken van aansluiting bij de ontwikkelingen die de sector reeds heeft ingezet, met de beweging naar maatwerk, *evidence informed* werken en het samen opleiden van leraren. Het doel is een hogere kwaliteit van onderwijs te bereiken, met meer gemotiveerde leerling, leraren die minder werkdruk ervaren en met een lerende verbetercultuur.

Het plan Digitaal Onderwijs – Goed Geregeld draagt hier aan bij doordat technische knelpunten in de leermiddelenketen worden weggenomen en daarmee flexibiliteit wordt mogelijk gemaakt. Hiermee wordt het voor scholen technisch mogelijk gemaakt om zonder veel gedoe digitale leermiddelen flexibel af te nemen, bijvoorbeeld het hele jaar door, van verschillende leerjaren, op leerdoelniveau of op verschillende niveaus voor één leerling. Daarnaast wordt de keten veiliger, betrouwbaarder en efficiënter gemaakt en krijgt het scholenveld meer grip op de leermiddelenketen.

Bovenstaande doelstellingen zijn in het plan langs drie programmalijnen uitgewerkt.

1. In de eerste lijn wordt de governancestructuur voor de leermiddelenketen ontwikkeld. Hiermee moet geborgd worden dat er eigenaarschap en innovatiekracht voor de keten ontstaat. Het eigenaarschap wordt belegd bij een onafhankelijk bestuur. Leveranciers en scholen bepalen elk in eigen gebruikersgroepen mede het ketenbeleid.
2. In de lijn afsprakenstelsel worden de afspraken ontwikkeld die de veiligheid, betrouwbaarheid en efficiëntie van het ecosysteem waarborgen. Deelnemers treden toe tot het stelsel en verklaren zich te conformeren aan de afspraken. Dit maakt het ecosysteem daarom ook eenduidiger. Vanuit de governancestructuur wordt toezicht gehouden op naleving van de afspraken en gehandhaafd. Dit geldt voor leveranciers, maar in zekere zin ook voor scholen. Het voordeel voor scholen is dat zij niet met individuele leveranciers afspraken hoeven te maken. Leveranciers kunnen uitgaan van een eenzelfde technische

uitgangspositie van scholen – de ontvangende partijen in de keten – en kunnen hun ketenconfiguraties daarmee enkelvoudig en dus goedkoper inrichten.

3. In de lijn herontwerp wordt het leermiddelenecosysteem van de toekomst ontwikkeld en stapsgewijs uitgerold. De gebruiker staat centraal en flexibiliteit is de norm. Het borgen van publieke waarden is het uitgangspunt van het nieuwe ketenontwerp. Door de omslag te maken van keten naar ecosysteem, vervallen ketenafhankelijkheden en daarmee dominante posities in de keten.

Het plan voor het publiek-private Afsprakenstelsel is tot stand gekomen in het publiek-private platform Edu-K, waarvan de VO-raad deelnemer is. Naast de VO-raad participeren OCW, PO-Raad, MBO Raad, de brancheorganisatie van educatieve uitgeverijen (GEU), de brancheorganisatie voor distributeurs (KBb-e) en de brancheorganisatie voor softwareleveranciers in het onderwijs (VDOD) in Edu-K. Alle partijen onderschrijven nut en noodzaak van het programmaplan.

Als het plan wordt goedgekeurd door de onafhankelijke beoordelingscommissie van het Nationaal Groeifonds, dan zal deze na een aanloopfase worden uitgevoerd van schooljaar 2022/2023 t/m 2030/2031.

Inzet van de VO-raad is geweest om meer heldere afspraken te maken over de spelregels in de leermiddelenketen en toezicht en handhaving te regelen. Daarnaast heeft de VO-raad ingezet op het ontwerp van een nieuwe keten die flexibiliteit mogelijk maakt, zonder dat scholen daar aparte afspraken over hoeven te maken met leveranciers. Het rapport Omdenken: Visie op de Leermiddelenketen 2023 heeft de VO-raad hierin als uitgangspunt gebruikt, omdat tal van leraren, schoolleiders, bestuurders, ICT-coördinatoren en leermiddelencoördinatoren in het funderend onderwijs hieraan hebben bijgedragen. Hun wensen staan dus centraal.

Met het plan wordt in de ogen van de VO-raad bereikt dat de leermiddelenketen veiliger, efficiënter, simpeler en dus goedkoper wordt. Tevens wordt een belangrijke drempel voor flexibilisering van het onderwijs weggenomen, doordat scholen en leverancier zonder ingewikkelde individuele afspraken leermiddelen flexibel kunnen uitwisselen. Volgens de VO-raad draagt dat mede bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Het is daarom dat de VO-raad dit plan steunt.